54ste jaar. — Nr 127. Donderdag 10 October 1906

en schrijft in te Tongeren bij V. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

POSTRIJDER verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

De toezendingen van brieven, geld of aankondigingen, moeten **franco** gedaan worden aan den uitgever **Groote-Markt, nr 37-39, Tongeren.**

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement.

3 maal per week 6 fr. 'sjaar
2 » » 5 fr. »
1 » » 4 fr. »

Een blad afzonderlijk **10 centiemen.**

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen **15 centiemen** per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels, vooraan of binnen in het blad: **1 frank** den drukregel.

TONGEREN, DEN 10 OCTOBER 1907.

HET VERWERELDLIJKEN DER HOSPITALEN.

Ziehier wat te Antwerpen gebeurd is hoe het geuzenras het aanwendt om nonnekens uit de hospitalen te drijn. Ziehier hoe een Antwerpsch blad eekt over de verwereldlijking van het zaret op het Kiel:

Vooreerst deed meneene aankondiging de dagbladen verschijnen, wat geenen slag opleverde; hetgeen aantoont dat jonge wereldsche meisjes niet zeer heigd zijn de rol van verpleegsters te elen.

Eindelijk kon de school voor zieken-rpleegsters van het hospitaal van Stuyhberg een diploma van wereldlijke kenverpleegster afleveren aan eene osterzuster, die des 's nachts uit het spitaal was weggeloopen, zonder den tuurder te verwittigen. Het is deze evallene non, die overste benoemd is.

wereldlijken in 't Lazaret van Kiel, ar er nog eene andere afgevallene iplomeerde non aanvaard is. Eindelijk ee andere wereldlijke, niet gediploerde bedienden of wakers zijn twee evallene trappisten.

De zieken zijn verplicht zuster te zegn tegen de ziekenverpleegsters. Gij verat daar goed de inzichten der geuzen: er ooit een zedenschandaal of andere ove fouten voorkomen, zouden al de re kloosterzusters er door lijden zooals t is gebeurd te Milanen, en van de evallen weggeloopen nonnen, daar n geen spraak van zijn. Dat heet men uzenwerk. Machiavel zou niets beter vonden hebben.

Belangrijke bekentenis van een vrijdenker.

Die vrijdenker is de Zwitsersche proffessor W. Förster, leeraar in wijsbegeerte aan het Polytechnicum » te Munchen.

Verleden jaar gaf hij een werk uit, getiteld: Wijze van opvoeding der jeugd, ten dienste n ouders, meesters en geestelijken. » Daarin M. Förster zijne gedachten uiteen *over de van den godsdienst in de opvoeding.*

Al veronderstelt hij dat het, in den tegenoordigen toestand, voor sommige landen niet gelijk is, het *verplicht* godsdienstonderwijs de school te behouden; al neemt hij daarom n, dat men zich daar voorloopig zal moeten reden stellen met de niet-godsdienstige denleer in de school; toch protesteerd hij op orhand tegen alle poging, die zou kunnen gewend worden om te beweren, dat hij in opvoeding den godsdienst vervangbaar acht or de enkel natuurlijke zedenleer.

Verre van aan die vervangbaarheid te gelooen, bevestigd hij krachtdadig de vaste overiging te hebben, dat de godsdienst onvangbaar is in opvoedkundig opzicht.

Dienstvolgens, waar de godsdienst niet in de hool onderwezen wordt, moet de zedelijke leiding van het kind vervolledigd en grondir gemaakt worden met het godsdienstonderijs buiten de school. (Wat voor werklieden en einburgers onmogelijk is).

De schrijver hoopt zelfs dat zijn boek de gen zal open en aanvele ouders, dietot hiertoe verschillig waren aan het groot zedelijk kort, waaraan zij hun kinders blootstellen t ze aan invloed van den godsdienst te ontekken.

Zulke bekentenis van zulken schrijver uitnde, heeft een beteekenis die elkeen in het g springt.

M. Förster is geen katholiek. Men had beweerd t hij het geworden was; hij heeft die bewe-ng gelogenstraft. Hij verklaart tot geene kele Kerk te behooren.

Alleen de klaarblijkelijkheid der feiten zelve eft hem tot de overtuiging gebracht, dat de sdsdienst onmisbaar is voor de zedelijke opleing der menschen.

Stads- & Provincienieuws

Paardenmarkt te Tongeren, DONDERDAG 17 OCTOBER.

Op de Markt van Tongeren van onderdag ware te koop gesteld, 285 koeien en lveren, 208 vette varkens en 1772 magere rkens, schapen 0.

Kerk der Minderbroeders te Tongeren.

RETRET VOOR DE ZUSTERS VAN DE DERDE ORDE.

Zondag 20 october, 's namiddags om 2 uren, openingssermoon.

Maandag, dinsdag, woensdag en donderdag, om 5 uren, H. Mis en sermoon;

om 4 uren namiddag, H. Kruisweg en conferentie; kwaart na 7 uren, rozenhoedje en sermoon.

Vrijdag om half zes, H. Mis, waaronder aanspraak en algemeene communie; na de Mis Pauselijke Zegen.

De sermonen zullen gepredikt worden door den E. P. HIPPOLIET, Minderbr. van Brussel.

N. B. Alle vrouwspersonen mogen de oefeningen bijwonen.

BILSEN. — Zondag morgen, kwam een jongeling per velo, den weg langs den Bolderberg, afgereden, toen hij eensklaps het bestuur van zijnen velo verloor, met het ongelukkig gevolg dat hij aan den anderen kant der Brugstraat, tegen eenen muur vloog. Hij werd een arm op verscheidene plaatsen gebroken, en had nog verscheidene andere kwetsuren bekomen.

BOLRÉ. — Als eene zeldzaamheid wijst men te Bolré, bij M. Jans-Meers, op puike zwarte druiventrossen in opene lucht die een pond 't stuk wegen. Wat zal dat geven in een beter jaar voor den wijnstok.

NEER-OETEREN. — Verleden zondag heeft de douanier M. Henri Jacobs alhier eene schoone daad verricht. Twee duitschers, ieder op een velo, werden door hem aangehouden. De pruisen wisten echter te ontkomen en lieten de twee machienen, die denkelijk gestolen zijn in den steek. De velos zijn naar het kantoor te Maeseyck overgebracht.

Hollandsch Limburg.

STAMPROY. — Een dienstbode van den heer J. Maas, weth. alhier, vond dezer dagen een gouden Louis d'or met het jaartal 1694. Een liefhebber bood er terstond 10 gulden voor.

NIEUWS

uit de Stad en de Provincie Luik.

LUIK. — De gewezen geneesheer Edward Borsu, die zinneloos was en in het gesticht van St-Truiden verzorgd werd, is ontsnapt en heeft zich op den spoorweg nabij Remicourt in stukken laten rijden. Het lichaam was vreeselijk verminkt. Borsu die vroeger onderwijzer was geweest en door studeeren het doktersdiploma had verworven, bracht eenigen tijd in Congo door en keerde tien jaren geleden zinneloos terug. Eenige regels in zijn zakboekje geschreven, hebben hem doen herkennen.

— DE OCTOBERJAARMARKT. — 't Was zondag morgen, bij de opening der Octoberjaarmarkt, een heerlijk weder. Ook heerschte er reeds vroeg ongemeen veel leven en beweging op de boulevards d'Avroy en de la Sauvenière. De stedelingen begaven er zich natuurlijkerwijze in massa naartoe, en uit de omliggende gemeenen, kwamen honderden en honderden bezoekers toegestroomd. Rond 6 ure, op het oogenblik, dat men overal gasbekken en lampen ontstak, begon ongelukkiglijk, de regen te vallen, en den ganschen nacht heeft het slechte weder voortgeduurd. Desniettegenstaande bleef de menigte rondwandelen vóór de kramen en tenten, tot zeer laat in den avond. De markkramers moeten den eersten dag der foor goedezaken gedaan hebben.

— DE OPDELVINGEN DER ST-LAMBERTUSPLAATS. — Men heeft het in een wijden mantel gehulde geraamte uit de zerk gehaald: wat er van overbleef, verviel in stof toen men het aanraakte. De mantel zelfs is door de eeuwen heen, zeer wel bewaard gebleven, men heeft hem kunnen oprollen en daarna naar het Museum overbrengen. Onder den mantel vond men de overblijfsels van eenen gordel, een fijn lint dat anderhalven centimeter breed is. Men is er ook in gelukt de zerk uit den grond te halen; zij ook bevindt zich thans in het Museum. In de richting der de Rexstraat, ontdekte men nog drie zerken: in eene derzelve lag een menschelijk geraamte. Ter plaatse waar eens het oude koor zich bevond, ontdekte men stukken beschilderd glas, waarvan sommigen de sporen droegen van eenen brand, alsmede brokken van schaliën, plaveiing. In een tweede zerk, heeft men overblijfsels aangetroffen van verscheidene geraampten en van stukken stok. Men denkt dat bij geopend geweest is in 1185, onmiddelijk na den brand, wanneer men begonnen is met het opbouwen der nieuwe domkerk.

— IN DE VALLEI DER OURTHE. — Sins eenigen tijd wordt de vallei der Ourthe bezocht door talrijke, overgroote ratten, die er de aanzienlijkste verwoestingen aanrichten. In de pachthoven verslinden zij niet alleen de graangewassen, maar eten de eieren en ook de jonge kiekens op. Soms vallen zij zelfs de jonge varkens aan.

Deze verschrikkelijke knaagdieren zijn volstrekt niet bang van de katten, en het gebeurt niet zelden dat deze, door verscheidene ratten aangerand, het onderspit moeten delven.

Zulke invallen heeft men bijna altijd te betreuren in vochtige jaren, en het gebeurt somtijds dat zij van besmettelijke ziekten opgevolgd zijn,

HOEI. — GRUWELIJKE MOEDERMOORD. — *De moordenaar gelynch.* — Een vreeselijk drama gebeurde te Hoei in de wijk Saint-Germain.

Een lantaarnontsteker, Ancan genaamd, gekend onder den bijnaam van *Bibi-Lolo* was meermaals onderhevig aan alcoolwaanzin.

In een dier aanvallen heeft hij maandag zijne 70-jarige moeder, met eenen stoel doodgeslagen.

De hulpkreten van het slachtoffer werden gehoord door de geburen die den vluchtenden moordenaar vervolgden en hem zoo onbarmtig sloegen en stampten, dat hij meer dood dan levend in handen der policie geleverd werd.

ALLERLEI NIEUWS.

GOEDE RAADGEVINGEN. — Te Nijmegen wordt onder de schooljeugd een blad verspreidt, bevattende de volgende verstandige raadgevingen, die overal van nut zijn.

1°. Wasch dagelijksch hoofd, hals, borst en handen en houdt de nagels schoon. 2°. Wasch ook steeds de handen, eer gij gaat eten of eetwaren in handen neemt. 3° Spoel na elken maaltijd den mond en poets dagelijks de tanden, opdat gij geene kiespijn krijgt. 4°. Spuw binnenshuis of in het schoolgebouw niet op den vloer. 5°. Gebruik geen speeksel om uwe lei schoon te maken. 6°. Drinkt geen onzuiver water of slootwater en drinkt geen alcoholischen drank. 7° Rook of pruim niet. 8° Loop, sta en zit steeds flink rechtop. 9° Zeg het den onderwijzer, wanneer gij op uwe plaats niet goed kunt zien of hooren of wanneer gij u ziek gevoelt.

— HONDENPENSIONS TE PARIJS. — Dat sommige hotels te Parijs, die rekening houden met de eigenaardigheden der gasten, bijzondere tarieven hebben vastgesteld voor de vierpoeters, die als de getrouwste vrienden van den mensch gelden en dat er voor die dieren zoo goed gezorgd wordt, dat ze kunnen getuigen zich in een hondenwaardig bestaan te verheugen, is bekend, maar niet dat er nu ook hondenpensions bestaan.

Dit zijn zoo maar geen bewaarplaatsen, waar de dieren zelven een kuur doormaken of waar ze verblijven terwijl hunne meesters of meesteressen een kuur volgen, maar oprechte pensions, bestuurd door menschen, die over groote open ruimten en over hondenkennis beschikken. Naar verhouding tot het ras van den betrokken hond en de welgesteldheid van den eigenaar, wordt er van vijf-en-twintig tot vijfhonderd frank per maand betaald, waarbij men dan ook de meest mogelijke zekerheid heeft, dat de omgang aan de hoogste eischen beantwoordt.

— HET EINDE DES GONDELS. — De gondeliers zitten in nesten. De rijke Venetianen en zelfs de vreemdelingen maken minder en minder gebruik van de gondels.

Ze verkiezen de stoomsloep of de petroolboot, die, het is waar, minder poëtisch zijn, maar die veel sneller varen.

De oude gondel, volgens eene wet der 15e eeuw, in 't zwart geschilderd, is erg bedreigd en weldra dan ook zal men het melancolisch geroep niet meer hooren der gondeliers, op het uur dat de vaarten van Venetië met eene geheimzinnige schaduw omhuld zijn.

— DE FAAM VAN FRANKRIJK IN DEN VREEMDE. — De *Cri de Paris*, die stellig niet van klerikalism kan verdacht worden schrijft het volgende:

« Wij zullen eindigen met de geheele wereld door eene slechte faam te krijgen.

» Een onzer vrienden schreef het volgend bericht af dat in het portaal eener kerk op de Spaansche grenzen uitgeplakt is:

« De Fransche reizigers worden verzocht zich het hoofd te ontdekken in het huis Gods! »

't Moet zijn dat die Spanjaards, daar op de grenzen, weten hoe het gesteld is met de beleefdheid van zekere Franschen in de kerken. Frankrijk schijnt in gevaar zijne faam van beleefdste natie der wereld kwijt te geraken.

BINNENLAND.

BRUSSEL. — Aangaande het ongeluk te Vilvoorde wordt het volgende gemeld: De toestand der gekwetsten, die in 't krijgshospitaal verzorgd worden, is zoo voldoende mogelijk, zelfs degene die het ergst werd gewond, schijnt niet in doodsgevaar te verkeeren.

— Er wordt alweer een jong meisje, een kind van 14 jaar vermist. Gezien de onrustwekkende uitbreiding, die te Brussel en omtrek de meisjesroof krijgt, begrijpt men dat de ouders van het kind in den grootsten angst verkeeren.

— NOODLOTTIGE ONVOORZICHTIGHEID VAN EEN KIND. — Zondag avond te 9 ure, had in de Grotstraat, bij de echtgenooten Cornet, een erg ongeluk plaats.

De 11-jarige Edward, hun zoontje, speelde rechtover zijne woning met een « smeske », welke hij zich, men weet niet waar, aangeschaft had.

Al met eens ontploften het stuk met een vreeselijken knal.

Op hetzelfde oogenblik slaakte het kind een luiden smartkreet en viel achterover op het voetpad.

De ouders snelden toe en vonden hun kind vreeselijk verminkt.

De arme kleine was den duim en twee vingeren der rechterhand afgerukt. Na de eerste zorgen ontvangen te hebben, werd hij naar het hospitaal der gemeente overgebracht.

Een onderzoek is door de policie ingesteld om te weten waar de knaap zich dat stuk vuurwerk aangeschaft had.

DENDERMONDE. — In de groote hoeve van pachter Van den Abeele, te Lebbeke is brand onstaan. Zij werd vernield met al de meubelen, oogst, gereedschap en vee.

OOSTENDE. — Van 1 October 1882 tot 1 October 1907, dus in 25 jaar tijd, werd ter vischmijn van Oostende verkocht, voor 101,670,209 frank 31 centiemen visch. Een schoon sommeken, dat de zee hier aanbracht.

NAMEN. — De Infante Isabella, die nog altijd in het kasteel Dave verblijft, heeft dezer dagen de grot van Han bezocht. Zij was vergezeld van den Spaanschen gezant te Brussel en eenige leden van haar gevolg.

CHARLEROI. — DRAMA. — De dramas der *morale indépendante* zijn eene specialiteit van de socialistisch-liberale streken. Hier is er weer een:

Zaterdag avond heeft de 45-jarige Alfred Hoyoux eene moordpoging gepleegd op zijne minnares Roza Londe, 29 jaar oud.

Hoyoux die gescheiden van zijne vrouw leeft en te Lodelinsart woonde met Rosa Londe, is zeer opvliegend van aard en sloeg zijne minnares. Deze had hem dan ook donderdag laatst verlaten en was zich gaan vestigen te Charleroi, waar zij als meid diende.

Zaterdag kwam Hoyoux die hare schuilplaats had ontdekt, haar vragen het gemeenzaam leven te hernemen. Roza weigerde. Er had een twist plaatst en Hoyoux trok plots een revolver en schoot driemaal op het meisje.

Zij werd slechts licht getroffen aan het oor en vluchte weg, hulp inroepend.

Hoyoux wilde zich aldan zelfmoorden.

Tweemaal schoot hij zijn wapen op zichzelven af, doch hij gelukte er slechts in zich de wangen te doorschieten en zijn tong te verminken.

De policie vond hem ten gronde liggen en bracht hem over naar het hospitaal, waar de dokters bestatigden dat hij geene gevaarlijke wonden had en over enkele dagen zal hersteld zijn.

—o— Het duidelijk bewijs dat de **Biscuits Parein** de fijnste en de keurigste zijn, is dat zij op alle Tentoonstellingen de hoogste onderscheidingen bekomen.

Proeft ze en U zult overtuigd zijn.

DENDERMONDE. — Katholieke jongelingen van St-Gillis, die eene wandeling hadden gedaan, werden aangevallen door liberalen, die zelfs revolverschoten losten.

Een der katholieken is gevaarlijk gewond. De liberaal, die de schoten loste, zou, volgens een bericht aan de XXe Siècle, een bediende van het justiciepaleis zijn.

AALST. — DOODGESLAGEN. — Dinsdag na-